

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3150/2016. (VII. 22.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése alkotmányjogi panasz tárgyában – *dr. Stumpf István alkotmánybíró* párhuzamos indokolásával – meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Knk.IV.37.222/2016/9. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz. Az indítvány arra irányult, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a Kúria Knk.IV.37.222/2016/9. számú végzése alaptörvény-ellenességét és semmisítse meg azt, mivel az sérti az Alaptörvény XXIII. cikkének (7) bekezdését az Alaptörvény 8. cikkének (2) bekezdésén és (3) bekezdésének *d)* pontján, illetve az alaptörvény E) cikkének (3) bekezdésén keresztül. Véleménye szerint a Kúria támadott végzése ezen felül sérti az Alaptörvény IV. cikkét, VII. cikkét, VIII. cikkét, XIX. cikkét, XX. cikkét, és XXII. cikkét is.
- [2] A Kúria támadott, Knk.IV.37.222/2016/9. számú végzésével helybenhagyta a Nemzeti Választási Bizottság (a továbbiakban: NVB) 14/2016. számú határozatát. Az NVB e határozatával az alábbi országos népszavazásra javasolt kérdést hitelesítette: „Akarja-e, hogy az Európai Unió az Országgyűlés hozzájárulása nélkül is előírhasa nem magyar állampolgárok Magyarországra történő kötelező betelepítését?”.
- [3] Az indítványozó kérte továbbá, hogy amennyiben az Alkotmánybíróság alkotmányjogi panasz indítványa alapján megállapítja a Kúria fenti végzése alaptörvény-ellenességét, akkor az Abtv. 28. § (1) bekezdése és az Abtv. 26. § (2) bekezdése alapján a 8/2016. (V. 10.) OGY határozatot is semmisítse meg, mivel az olyan kérdés esetében rendelte el az országos népszavazást, amelynek hitelesítése a Kúria végzésének alaptörvény-ellenessége folytán nem jogerős, így az OGY határozat nyilvánvalóan sérti az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében meghatározott jogállamiság követelményét, így alaptörvény-ellenes.
- [4] Az indítványozó indítványában egyrészt kifejtette, hogy abban az esetben, ha a népszavazás 14/2016. NVB határozatban szereplő kérdéssel (a továbbiakban: hitelesített népszavazási kérdés) megtartásra kerül és a népszavazás érvényes lesz olyan módon, hogy az igen szavazatok kerülnek többségbe, akkor azzal népszavazás (és az annak alapján meghozandó törvény) korlátlan – akár az Alaptörvény E) cikkének (2) bekezdésben meghatározottakon túlterjeszkedő módon – lehetőséget biztosítana arra, hogy az Európai Unió Magyarországra külföldi állampolgárokat telepítsen. Mivel a népszavazási kérdés nem szűkíti le a betelepítendő személyek körét pl. menekültekre, így a felhatalmazás alapján akár elméleti lehetőségként külföldi bűnelkövetők kötelező betelepítése is előfordulhatna. Ennek alapján elképzelhető volna Magyarország lakosságának bűnelkövetőkkel történő drasztikus növelése, amely sértené az Alaptörvény IV. cikkében meghatározott a szabadsághoz és személyi biztonsághoz való jogát, mivel a bűnelkövetők betelepítése csökkentené a személyi biztonságát, illetve a bűnelkövetéstől való félelmem a cselekvési szabadságát.
- [5] Az indítványozó a Kúria végzésének alaptörvény-ellenességét másrészt azon az alapon állította, hogy abban az esetben, ha a hitelesített népszavazási kérdésben megtartásra kerül és a népszavazás érvényes lesz olyan módon, hogy az igen szavazatok kerülnek többségbe, akkor azzal népszavazás (és az annak alapján meghozandó törvény) korlátlan – akár az Alaptörvény E) cikkének (2) bekezdésben meghatározottakon túlterjeszkedő módon – lehetőséget biztosítana arra, hogy az Európai Unió Magyarországra külföldi állampolgárokat telepítsen. Mivel a népszavazási kérdés nem szűkíti le a betelepítendő személyek körét, így elképzelhető lenne Magyarország lakosságának drasztikus növelés olyan személyekkel, akik Magyarországon történelmi egyháznak nem minősülő vallással rendelkeznek, vagy akik a vallásuk folytán nem ismerik el a vallásszabadságot, illetőleg akik támadólag lépnek fel más vallású személyekkel szemben. Ennek megfelelően jelentős számú betelepített sze-

mély esetén veszélybe kerülne a vallása gyakorlásának szabadsága, amelyet az Alaptörvény VII. cikke biztosít számára.

- [6] Az indítványozó a Kúria végzésének alaptörvény-ellenességét harmadrészt azon az alapon állította, hogy véleménye szerint elméleti lehetőségként óriási – akár Magyarország jelenlegi lakosságát meghaladó – mértékű más vallású, más állampolgárságú és akár bűnöző személyek betelepítése történhet meg, amely nyilvánvalóan sértené az Alaptörvény VIII. cikkében meghatározott, békés együttéléshez való jogát.
- [7] Az indítványozó a Kúria végzésének alaptörvény-ellenességét negyedrészt azon az alapon állította, hogy elméleti lehetőségként óriási – akár Magyarország jelenlegi lakosságát meghaladó – mértékű más vallású, más állampolgárságú és akár bűnöző személyek betelepítése történhet meg. Ebben az esetben Magyarország költségvetését és szociális rendszerét a betelepítés olyan mértékben megterhelhetné (pl. a betelepítettek részére történő segélyek folyósításával), amely veszélyeztetné a magyar állampolgárok, köztük az ő szociális biztonságához való jogát, amelyre való törekvést számára az Alaptörvény XIX. cikke biztosítja.
- [8] Az indítványozó a Kúria végzésének alaptörvény-ellenességét ötödrészt azon az alapon állította, hogy elméleti lehetőségként óriási – akár Magyarország jelenlegi lakosságát meghaladó – mértékű más vallású, más állampolgárságú és akár bűnöző személyek betelepítése történhet meg. Ebben az esetben egy drasztikus betelepítés esetén költségvetési források csökkenésével (pl. a külföldi betelepítettek segélyezése, sürgősségi betegellátása), illetve a túlnépesedéssel veszélybe kerülne a betegellátás és az egészséges környezetben való élés, amely sértené az Alaptörvény XX. cikkében meghatározott testi és lelki egészséghez való jogát.
- [9] Az indítványozó a Kúria végzésének alaptörvény-ellenességét hatodrészt azon az alapon állította, hogy az esetleges óriási mértékű betelepítés esetén előállhatna olyan helyzet, amely alapján egyszerűen nem lenne elég lakás Magyarországon. Ebből az következne, hogy az ingatlanárak megemelkednének és veszélybe kerülne az, hogy minden magyar állampolgár emberhez méltó körülményekben lakjon, így sérülne az Alaptörvény XXII. cikkében meghatározott joga.
- [10] Az indítványozó a Kúria végzésének alaptörvény-ellenességét hetedrészt azon az alapon állította, hogy meglátása szerint a hitelesített kérdés sérti az Alaptörvény 8. cikk (2) bekezdését, mivel országos népszavazás tárgya az Országgyűlés feladat- és hatáskörébe tartozó kérdés lehet, amely követelmény a hitelesített kérdés tekintetében nem teljesül. A hitelesített kérdés esetén az Alaptörvény ezen rendelkezése azért sérül, mert a hitelesített kérdés alapján történő eredményes népszavazás esetén abban az esetben, ha a „nem” szavazatok kerülnek többségbe, akkor az Országgyűlésnek olyan jogszabályt kellene hoznia, amely Alaptörvény E) cikkének (2) pontja alapján – figyelemmel az Európai Unióhoz való csatlakozási szerződésre és a Lisszaboni szerződésre – az Európai Unió hatáskörébe tartozik. Véleménye szerint a hitelesített kérdés sérti az Alaptörvény 8. cikk (3) bekezdésének d) pontját, mivel nem lehet népszavazást tartani nemzetközi szerződésből eredő kötelezettségről. Magyarország által aláírt nemzetközi szerződésből (pl. az Európai Unió Működéséről Szóló Szerződés) következhet olyan helyzet, hogy Magyarország területére külföldi személyt telepítsenek be. Ilyen szerződés például az Európai Unió Működéséről Szóló Szerződés 78. cikke (3) bekezdésére alapított, a Tanács 2015/1601 EU. határozata. Ha a hitelesített kérdésben tartott érvényes és eredményes népszavazás során a „nem” szavazatok kerülnek többségbe, akkor Magyarország nem tudná teljesíteni a nemzetközi szerződésből eredő kötelezettségét. Ebből következőben belátható, hogy a hitelesített kérdés egy Magyarország által vállalt nemzetközi kötelezettséget érintene, amelyet az Alaptörvény 8. cikk (3) bekezdése nem enged meg. Úgy véli továbbá, hogy a hitelesített kérdés közvetlenül sérti az Alaptörvény E) cikk (3) bekezdését is. Az Alaptörvény E) cikk (3) bekezdése rögzíti, hogy az Európai Unió joga – az E) cikk (2) bekezdés keretei között – általánosan kötelező magatartási szabályt megállapíthat. Ha a hitelesített kérdésben tartott érvényes és eredményes népszavazás során a „nem” szavazatok kerülnek többségbe, akkor az E) cikk (2) bekezdése alapján megkötött szerződésből – amely lehetővé teszi külföldi személyek betelepítését [például az Európai Unió Működéséről Szóló Szerződés 78. cikke (3) bekezdéséből eredő] kötelező magatartási szabály nem lenne hozható, illetve nem hatályosulhatna.
- [11] Az indítványozó kifejti továbbá, hogy a fentebb kifejtettek szerint alapjogi sérelem történt, továbbá, hogy az Alaptörvény 8. cikk (3) bekezdés d) pontjában foglalt tiltott népszavazási tárgykörön keresztül utalt a népszavazáshoz való alapjog sérelmére. A népszavazáshoz való alapjogához kapcsolódóan állította az Alaptörvény 8. cikk (2) bekezdés és a 8. cikk (3) bekezdés d) pontjában foglalt rendelkezés sérelmét is.
- [12] Véleménye szerint az Alkotmánybíróság gyakorlata (ld. például a 28/2015. (IX. 24.) AB határozatot) értelmében alkotmányjogi panasza alapján az Alkotmánybíróságnak meg kell vizsgálnia, hogy a népszavazás elrendezései nem ütköznek-e valamely Alaptörvényben meghatározott tilalomba, illetve az is meg kell vizsgálnia, hogy a kérdés hitelesítése nincs-e ellentétben az Alaptörvény E) cikk (3) pontjával. Ezt a vizsgálatot az Alkotmánybíróság

eddiggi gyakorlata alapján akár a jelen indítványban hivatkozott Alaptörvényben biztosított jogok sérelmének tételes vizsgálata nélkül is el kell végeznie, mert ha az alaptörvényesség megállapítható, annak önmagában a Kúria támadott végzése megsemmisítését kell jelentenie.

- [13] Az Alkotmánybíróság elnökhelyettese az Abtv. 21. § (5) bekezdése szerint az elnök jogkörében eljárva az Ügyrend 16. § (5) bekezdés a) pontja alapján elrendelte az ügy soron kívüli eljárásban történő intézését.
- [14] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság elsőként az alkotmányjogi panasz befogadásáról dönt. Amennyiben az Alkotmánybíróság a befogadhatóság törvényben előírt feltételeinek vizsgálata során megállapítja, hogy az indítvány valamely törvényben előírt – formai vagy tartalmi – feltételnek nem felel meg, akkor a további törvényi feltételek vizsgálatának a mellőzésével rövidített indokolással ellátott végzésével visszautasítja az indítványt.
- [15] Az Alkotmánybíróság először az alkotmányjogi panaszok befogadhatósága formai feltételeit [Abtv. 30. § (1) bekezdés, valamint 52. § (1b) bekezdés a)–f) pont] vizsgálta meg.
- [16] Az indítványozó a Kúria Knk.IV.37.222/2016/9. számú végzése ellen az Abtv. 27. §-a alapján benyújtott alkotmányjogi panaszt 2016. július 4-én nyújtotta be az Alkotmánybírósághoz. A Kúria támadott végzését 2016. május 3-án hozták nyilvánosságra, és ettől az időponttól számítva az Abtv. 30. § (1) bekezdésében foglalt hatvan napos határidő 2016. július 2-án járt volna le. Ez a nap azonban munkaszüneti napra esett, ezért az Ügyrend 28. § (2) bekezdése alapján a határidő az ezt követő legközelebbi munkanapon, 2016. július 4-én járt le. A fentiek alapján az alkotmányjogi panasz határidőben érkezettnek tekintendő.
- [17] Az indítványozó kérelme az Abtv. 52. § (1b) bekezdés a)–f) pontjaiban foglalt feltételeknek eleget tesz. Az indítványozó megjelölte azt az alaptörvényi, illetve törvényi rendelkezést, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, továbbá amely az indítványozó jogosultságát [Abtv. 27. §] megalapozza [Abtv. 52. § (1b) bekezdés a) pont]. Az indítványozó a fentiek szerint kifejtette az eljárás megindításának indokait, alkotmányjogi panasz esetén az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét [Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) pont]. Az indítványozó megjelölte az Alkotmánybíróság által vizsgálandó bírói döntést (a Kúria Knk.IV.37.222/2016/9. számú végzése) [Abtv. 52. § (1b) bekezdés c) pont]. Az indítványozó kifejtette, hogy az Alaptörvény mely rendelkezéseit [Alaptörvény XXIII. cikkének (7) bekezdése az Alaptörvény 8. cikkének (2) bekezdésén és (3) bekezdésének d) pontján, illetve az alaptörvény E cikkének (3) bekezdésén keresztül, az Alaptörvény IV. cikke, VII. cikke, VIII. cikke, XIX. cikke, XX. cikke, és XXII. cikke] érte sérelem [Abtv. 52. § (1b) bekezdés d) pont]. Az indítványozó indokolta azt, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével [Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pont]. Végül az indítvány kifejezett kérelmet tartalmaz a bírói döntés megsemmisítésére [Abtv. 52. § (1b) bekezdés f) pont].
- [18] Az Alkotmánybíróság ezt követően az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket vizsgálta meg.
- [19] Az indítványozó érintettségét arra alapozza, hogy a hitelesítés esetén megtartandó népszavazáson Magyarországon állandó lakcímmel rendelkező cselekvőképes magyar állampolgárként a népszavazáson részt vehet, azaz arról dönthet, hogy a Kúria végzése alapjául szolgáló eljárásban hitelesített kérdésre igennel vagy nemmel szavaz. Ezen joga véleménye szerint visszavezethető az Alaptörvény XXIII. cikkének (7) bekezdésében meghatározott népszavazáshoz való alapjogához. A népszavazáson való részvételi és döntési joga álláspontja szerint megalapozza érintettségét. Érintettsége valószínűsítése érdekében előadja továbbá, hogy a Kúria végzése olyan országos népszavazásra irányuló kérdést hitelesített, mely hitelesítő döntés nemcsak a kezdeményezőknek a népszavazáshoz való alapjogára, hanem jelen indítványban felhívott, Alaptörvényben foglalt jogai gyakorlására is kihat. E vonatkozásban az indítványozó hivatkozik a 28/2015. (IX. 24.) AB határozat Indoklásának [22] bekezdésére is.
- [20] Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy önmagában az a körülmény, hogy az indítványozó Magyarországon állandó lakcímmel rendelkező, cselekvőképes magyar állampolgár, nem jelenti feltétlenül azt, hogy a Kúria NVB határozatot helybenhagyó végzése tekintetében érintett. Az érintettség ilyen tág értelmezése arra a helytelen következtetésre vezetne, hogy a Kúria NVB határozatot helybenhagyó végzését lényegében bármely cselekvőképes magyar állampolgár megtámadhatná. Az érintettség megállapíthatóságához az ilyen ügyekben legalábbis az szükséges, hogy a hitelesített kérdés, illetve az alapján megalkotandó jogszabály az indítványozó Alaptörvényben foglalt jogaira valamely, a pusztán cselekvőképességen és állampolgárságon túlmutató, különös tulajdonsága következtében legyen kihatással. Az Alkotmánybíróság 28/2015. (IX. 24.) AB határozata alapjául

szolgáló ügyben a természetes személy indítványozók érintettsége azon különös tulajdonságuk következtében állt fenn, hogy olyan nők voltak, akik a mondott törvényi rendelkezés alapján már kérték a jogosultsági feltételek eljáró nyugdíjszerv általi megállapítását, illetve nyilatkoztak arról, hogy élni kívánnak a kedvezményes nyugdíjba vonulás lehetőségével. A jelen ügy indítványozója által hivatkozott egyetlen különös tulajdonság, a választópolgári státusz az indítványban felsorolt – a népszavazáshoz való jogon kívül – egyetlen alapjoggal sem áll közvetlen tartalmi kapcsolatban. A jelen ügyben a népszavazás egyik lehetséges kimenetelére (az „igenek” többségére) tekintettel a Kúria döntése alkotmányjogi panasszal sikeresen nem támadható, mert a megnevezett alapjogok tekintetében hiányzik az a közvetlenül és feltétlenül bekövetkező jogkorlátozó hatás, amely a 28/2015. (IX. 24.) AB határozat esetén megállapítható volt. Más vallásúak jelenléte ugyanis önmagában nem korlátozza az indítványozó lelkiismereti és vallásszabadságát, mások betelepülése önmagában nem jelenti a szabadságot és személyi biztonságot garantáló jogok, illetve a testi és lelki egészséghez való jog vagy a szociális biztonsághoz való jog sérelmét. Az indítványozó népszavazáshoz való joga az indítványozó által felhívott értelemben éppen abban az esetben kerülne korlátozásra, ha az Alkotmánybíróság megsemmisítené a Kúra jóváhagyó végzését. Az indítványozó által értelmezett érintettség túl széles, *popularis actió*vá tágítaná az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszt, ami ellentétes annak alkotmányos rendeltetésével. Emellett az indítványozó által felhívott alapjogok alkotmányos védelmi köre és a Kúria támadott végzésének a tartalma (az abban foglalt jogértelmezés) között nincs az indítványozó által kifejezett érvek alapján olyan közvetlen tartalmi (oksági) kapcsolat, ami az állított és az indítványozó szerint is csak hipotetikus alapjogi sérelmekre vezetne. Az előzőekből következően az indítvány nem felel meg az Abtv. 27. §-ban írt azon tartalmi követelménynek sem, hogy magának a bírói döntésnek kell sértenie az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát.

- [21] Ezen kívül, ha az Alkotmánybíróság lehetővé tenné, hogy a Kúria NVB határozatot helybenhagyó végzését bármely cselekvőképes magyar állampolgár megtámadhassa, ezzel aránytalanul korlátozná a népszavazást kezdeményezők népszavazáshoz való alapjogát.
- [22] Az Alkotmánybíróság másrészt megjegyzi, hogy a jelen ügyben felmerülő, esetleges érvényes és eredményes népszavazás esetén az Országgyűlésnek tág mozgástere lenne a megalkotandó jogszabály tekintetében, ennek következtében az indítványozó állított alapjogi sérelmei nem feltétlenül következnének be. Az Alkotmánybíróság 28/2015. (IX. 24.) AB határozatával érintett, esetleges érvényes és eredményes népszavazást követően előálló jogalkotási kényszer is többféleképpen volt teljesíthető, azonban azon ügy indítványozói meggyőzően igazolni tudták, hogy az Országgyűlés rendelkezésére álló összes jogalkotási lehetőség az Alaptörvényben foglalt és felhívott jogaik sérelmével járna. A jelen alkotmányjogi panasz indítványozója indítványában ezt nem igazolta, emiatt nem feltétlenül szükségszerű, hogy az Országgyűlés által esetlegesen megalkotandó jogszabály sértené majd Alaptörvényben foglalt jogait, így érintettsége a Kúria támadott végzése tekintetében nem állapítható meg.
- [23] Mindezek alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Alaptörvény XXIII. cikkének (7) bekezdése, illetve az Alaptörvény IV. cikke, VII. cikke, VIII. cikke, XIX. cikke, XX. cikke és XXII. cikke tekintetében az Abtv. 56. § (3) bekezdése szerint eljárva, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés c) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2016. július 12.

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnökhelyettese,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Varga Zs. András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István alkotmánybíró párhuzamos indokolása

- [24] A panasz visszautasítását el tudom fogadni, ám annak indokolásával nem értek egyet teljes mértékben.
- [25] A végzés a 28/2015. (IX. 24.) AB határozat (a továbbiakban: Abh.) többségi indokolására hivatkozással lényegében azért utasítja vissza az alkotmányjogi panaszt, mert ellentétben azzal az üggyel, ahol állítása szerint az „ügy indítványozói meggyőzően igazolni tudták, hogy az Országgyűlés rendelkezésére álló összes jogalkotási lehetőség az Alaptörvényben foglalt és felhívott jogaik sérelmével járna; a] jelen alkotmányjogi panasz indítványozója indítványában ezt nem igazolta, emiatt nem feltétlenül szükségszerű, hogy az Országgyűlés által esetlegesen megalkotandó jogszabály sértené majd Alaptörvényben foglalt jogait, így érintettsége a Kúria támadott végzése tekintetében nem állapítható meg”.(Indokolás [22])
- [26] Álláspontom szerint – az Abh.-hoz fűzött különvéleményemmel összhangban – az indítvány visszautasításának helyes alapja nem a népszavazási kezdeményezés és az esetlegesen megalkotandó jogszabály közötti kapcsolat „igazolásának” fent említett hiánya, hiszen az indítványozó által a hivatkozott „az Alaptörvény által biztosított jogok gyakorlására történő valamiféle »kihatás«, illetve egy későbbi esetleges törvénymódosítás általi »érintettség« nem alapozza meg semmilyen, de végképp nem az Abtv. 27. § szerinti bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz benyújtását”. Az ott leírtak alapján ugyanis „[n]em állapítható meg az indítványozó érintettsége akkor, ha a támadott jogszabályi rendelkezés az indítványozó alapjogát csak »potenciálisan érinti« vagy a »jogsérelem hipotetikus« {vö. 3033/2014. (III. 3.) AB végzés, Indokolás [20]; 3170/2015. (VII. 24.) AB végzés, Indokolás [10]–[11]}.” {Abh., Indokolás [90]–[93]}
- [27] A fenti szempontok alapján kellett volna a jelen ügyben is az indítványozói érintettséget vizsgálni, nem pedig az Abh. – vitatott – megállapításait mérceként alkalmazni.

Budapest, 2016. július 12.

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1284/2016.

